

[Larsen (Bjerre).]

hvis Staten benytter sin Ret til Køb af Jord. Det foregaar paa den Maade, at Statens Jordlovsudvalg efter Besigtigelse af Ejendommen — og herunder maa der tages fornuftigt Hensyn til Arealernes Egnethed til Udstykning samt rimeligt Hensyn til Driftsforholdene paa Ejendommen — indstiller til Landbrugsministeren, hvilke Arealer der bør afgives, hvorefter Ministeren afgør, om Købet skal foretages, men ingen Ejendom kan, som før nævnt, nedbringes under 25 000 Kr.s Grundværdi.

Samme Paragraf Stk. 9 omhandler Køb af Ejendomme, der er til Tvangsauktion, og hvis Jordværdi er over 20 000 Kr. Denne Bestemmelse kendes fra den nuværende Lov, men den har været meget negativ. Over for dette Forhold stiller det sig endnu daarligere end ved Køb af brændte Ejendomme, idet disse dog i en Del Tilfælde kan erhverves, fordi Brandforsikringssummen billiggør Ejendommen. Det er kun i yderst faa Tilfælde, at Jordlovsudvalget har erhvervet en Ejendom, der er sat til Tvangsauktion, fordi Udvalgets Tilbud altid hidtil er blevet overbudt. Efter det nu foreliggende Forslag har Staten Ret til at kræve Arealer afstaaet inden for de af Auktionen omfattede Omraader, og gives der Tilbud paa Jorden, vil Auktionsvilkaarene være saaledes, at Ejendommen først opaabes med Ret for Staten til at overtage de paa-gældende Arealer paa de tilbudte Vilkaar og dernæst opaabes med Ret for Staten til at overtage Jord paa Vilkaar efter Reglerne i Paragraffens Stk. 16. Ved denne Fremgangsmaade er Staten med i selve Auktionen, i Modsætning til hvad Tilfældet er efter Bestemmelserne i den nuværende Lov.

Efter Paragraffens Stk. 10 kan Ejere af Landejendomme paa under 8 ha middelgod Jord, naar de ikke har andet Erhverv og de anser en Udvidelse af deres Brug for ønskelig og de ikke ved egen Hjælp kan fremskaffe Jorden, rette Henvendelse til Kommunnernes Tremandsudvalg eller Husmandsbrugskommissionerne, og Stk. 11 siger, at Tremandsudvalgene og Kommissionerne skal undersøge, om en Udvidelse af Brugene kan være betimelig, og i saa Fald om egnet Tillægsjord kan paaregnes tilvebragt inden for en rimelig Tid ved frivillig Overdragelse eller efter Reglerne, som jeg tidligere har nævnt, i Stykkerne 1—9. Skulde dette ikke være Tilfældet, undersøges det, om der er Mulighed for at finde Jord fra andre Ejendomme, hvis Beliggenhed kan tale derfor, og som uden betydelig

Ulempe kan afgive Jorden. Naar Undersøgelsen er foretaget, afgives Indberetning til Statens Jordlovsudvalg. Jordlovsudvalget skal saa skønne over Betimeligheden af Foranstaltningen og skal tage Hensyn til Størrelsen af Ejendommene, der skal modtage Jord, og til Driftsforholdene paa disse, ligesom der skal tages Skøn over de Ejendommers Driftsforhold, som skal afstaa Jorden, herunder Bygningernes Størrelse, og om det er forsvarligt for Ejendommens Drift.

Anser Statens Jordlovsudvalg det for rimeligt, at der skal afstaaes Tillægsjord, afgives Indstilling til Landbrugsministeren, og saafremt Ministeren tiltræder denne Indstilling, kan Jorden kræves afstaaet. Ingen Landejendom kan i den Forbindelse nedbringes under 25 000 Kr.s Grundværdi, og jeg vil gentage, at der kun er Tale om at fraskille Arealer fra Hovedlodden i Tilfælde, hvor det ikke skønnes at virke skadeligt for Ejendommens Drift eller at formindske Arealet, saaledes at det kommer til at staa i Misforhold til Avlsbygningerne.

I Forbindelse med hele Problemet om Jordafstaaelse er der jo et meget vigtigt Spørgsmaal, nemlig Priserne og en Overenskomst om disse. En Del af Salgene kan maa-ske ordnes mellem Sælger og Køber, men det vil ikke gælde alle, og derfor foreslaas det i Paragraffens Stk. 16, at der vælges et Vurderingsnævn paa 5 Medlemmer, der skal fastsætte Priserne. Nævnet vælges saaledes, at Præsidenten for Højesteret udpeger 2 Dommere, hvoraf den ene er Formand for Nævnet, den anden Suppleant. De øvrige 4 Medlemmer vælges med et Medlem med Suppleant, henholdsvis af De samvirkende danske Husmandsforeninger, De samvirkende danske Landboforeninger, Statens Jordlovsudvalg og for det fjerde Medlems Vedkommende af Sælgeren, naar Arealet overtages efter Stk. 1, af Køberen, naar Afstaaelsen sker i Henhold til Stk. 3 og 4, af Ejeren, naar Afstaaelsen sker efter Stk. 5 eller 11, eller af den højstbydende, naar Afstaaelsen sker i Henhold til Stk. 9.

Disse af mig særlig omtalte Bestemmelser er det nye, som Lovforslaget indeholder, og saa er der ogsaa en Bestemmelse i §§ 34 og 55, der tager Sigte paa, at der kan gives Køberen af Tillægsjord en Rentelettelse paa indtil Halvdelen af det ham tilstaaede Laan.

Jeg er indstillet paa, at disse nye Bestemmelser i Lovforslaget fra flere Sider i dette Ting vil møde Modstand, men Lovforslaget maa ses ud fra hele den foreliggende Situation, som er, at de smaa Landbrugere med et Areal under 7—8 ha er meget daar-